

19.11.2023

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 0967/2022, ktorú predkladá I. G. G., španielska štátna príslušníčka, o sexuálnej výchove v školách

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľka petície vyzýva na zavedenie foriem sexuálnej výchovy v školách už od detstva. Podľa prekladateľky petície sa sexuálne zneužívanie detí začína v priemere od 11. roku života; na sexuálnej výchove by sa deti informovali o tom, čo je násilie, a poskytli by sa im prostriedky na obranu.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 21. marca 2023. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 227 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 19. novembra 2023

V súlade so zásadou subsidiarity nesú hlavnú zodpovednosť za systémy vzdelávania a odbornej prípravy členské štáty, pričom Európska únia vykonáva len podpornú úlohu¹.

Platí to aj pre sexuálnu výchovu alebo vzdelávanie o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a jej zavedenie v školách.

Hoci je sexuálna výchova podľa právnych predpisov vo viacerých krajinách EÚ povinná, preberané témy sa líšia v závislosti od jednotlivých krajín aj samotných škôl.

V odporúčaní Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie²

¹ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/139/education-and-vocational-training>

² Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (Text s významom pre EHP) (europa.eu).

sa vysvetľuje, ako zvýšiť úroveň kľúčových kompetencií, ako sú osobné a sociálne kompetencie a schopnosť učiť sa. Tie by mali okrem iného prispievať k fyzickej a duševnej pohode jednotlivca, udržiavaniu fyzického a duševného zdravia a schopnosti viesť život zameraný na budúcnosť so zodpovedným prístupom k zdraviu. Na konci roka 2019 prieskum o sexuálnej výchove, ktorý uskutočnila platforma School Education Gateway, odhalil všeobecný konsenzus, že by sa malo na školách diskutovať o sexuálnej výchove a reprodukčnom zdraví³.

Ako sa uvádza v stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa (ďalej len „stratégia“)⁴, Komisia predloží odporúčanie o integrovaných systémoch ochrany detí. Cieľom tejto iniciatívy je povzbudiť príslušné orgány a útvary, aby spolupracovali celostne, pričom dôraz by sa mal klásť na potreby detí, a aby uplatňovali systémový prístup k prevencii, ochrane a podpore poskytovanej deťom. Ďalším výsledkom stratégie je expertná skupina pre všeobecnú pohodu v škole, ktorá sa prvýkrát stretla 30. marca 2023⁵. Skupina vypracuje politické odporúčania a usmernenia pre krajiny EÚ, tvorcov politik na rôznych úrovniach vrátane škôl.

Dohovor OSN o právach dieťaťa⁶ chráni práva detí na čo najvyššiu úroveň zdravia, prístupu k službám a vzdelávania. Všetky členské štáty EÚ sú zmluvnými stranami Dohovoru o právach dieťaťa. Dodržiavanie zásad OSN schválených štátmi monitoruje Výbor OSN pre práva dieťaťa. Deti, ktorých práva boli porušené, alebo ich zákonní zástupcovia sa môžu sťažovať Výboru OSN pre práva dieťaťa na základe opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa.

Záver

Komisia odporúča:

- informovať predkladateľku petície, že v súlade so zásadou subsidiarity nesú hlavnú zodpovednosť za politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy členské štáty, pričom Európska únia má len podpornú úlohu:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sk/sheet/139/education-and-vocational-training>;
- informovať predkladateľku petície o parlamentnej štúdii s názvom *Comprehensive sexuality education: why is it important?* (Komplexná sexuálna výchova: prečo je dôležitá?), ktorú si vo februári 2022 vyžiadala Výbor Európskeho parlamentu pre práva žien a rodovú rovnosť (FEMM):
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/719998/IPOL_STU\(2022\)719998_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/719998/IPOL_STU(2022)719998_EN.pdf). V štúdii sa uvádzajú dôkazy o účinnosti sexuálnej výchovy a jej význame pre dosiahnutie rodovej rovnosti, prevenciu rodovo motivovaného násillia a zlepšenie zdravia a pohody mladých ľudí. Poskytuje prehľad právnych a politických rámcov a opisuje záväzky EÚ a členských štátov EÚ v oblasti sexuálnej výchovy. Ďalej skúma stav sexuálnej výchovy v EÚ a prekážky, ktoré bránia jej úspešnému uplatňovaniu. V závere štúdie sú uvedené odporúčania pre inštitúcie EÚ a členské štáty zamerané na štrukturálne zlepšenie situácie v oblasti sexuálnej výchovy v EÚ.
- informovať predkladateľku petície o prebiehajúcej verejnej konzultácii o integrovaných

3 <https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/viewpoints/surveys/survey-on-sex-education.htm>

4 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0142>

5 <https://education.ec.europa.eu/news/new-expert-group-well-being-school>

6 <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>

systemoch ochrany detí⁷. Konzultácia je otvorená do 20. októbra. Iniciatíva bude prijatá v prvej polovici roka 2024.

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13884-Child-protection-integrating-systems_sk